

O Maria, lär mig dina sånger!

Predikan Fjärde advent 18 dec 2022 i Gustav Adolfskyrkan av Arne Wikström

---

Vad betyder Maria i ditt liv? Frågan ställdes till nio kvinnor och deras svar ingick i utställningen *MARIA – drömmen om kvinnan* som vår granne Historiska museet visade för några år sedan. De nio kvinnornas svar visar en otrolig bredd. Från den som närmast är likgiltig inför Maria till de kvinnor som dagligen umgås med Maria i bön.

Jungfru Maria är en förebild för många miljoner människor. Har man besökt kyrkor i t.ex. Italien eller på Filippinerna, så har man säkert lagt märke till alla människor som vördnadsfullt böjt knä framför Maria-skulpturer. I Maria har många hittat en syster och vän som vet vad livet handlar om, också när inte allt blev som man hade tänkt sig. Inte underligt att Maria blivit kallad Mater misericordia – Barmhärtighetens moder.

Maria i vår text hade ett barn i magen. I nio långa månader hade hon haft tid på sig att förbereda sig på att bli mamma. Visserligen kanske en omöjlig uppgift, när man själv inte är mer än så där en 15 år gammal.

Ja, Maria hade ett barn i magen, och först när hon besökte sin släkting Elisabet, så föll allt på plats. Osäkerheten tycks försvinna när barnets 'äkthet' bekräftas, inte bara av ängeln Gabriel i tillblivelsens stund, utan också av Elisabets ord om att hon i Maria ser 'Herrens moder'.

Elisabet och Maria. Till och från i kristenhetens historia har det käbblats om detaljerna i dessa två kvinnors graviditeter. Var Maria verkligen jungfru? Kunde Elisabet verkligen ha varit så gammal och ändå bli gravid? Gör Gud verkligen sådana under? Och det kan vi ju ägna energi åt att fundera över i ytterligare tvåtusen år och ändå inte komma fram till några svar. Eller så kan vi försöka oss på att förstå det på ett djupare plan.

För vad är det egentligen som händer? Maria och Elisabet har båda sagt ja till Gud. Och inte bara det, de har sagt ja till att vara redskap för Guds rike, Guds frälsningsgärning.

Det är kanske det största undret: att Gud visar människan sådan tillit, att Gud använder det mest jordiska och mänskliga för att komma till vår värld. Och att människan svarar upp mot den tilliten. Marias och Elisabets ja till Gud är på ett sätt ett alldeles fantastiskt under: himmel och jord möts så att säga på halva vägen!

Och det är precis vad jag tror händer varje gång en människa säger ja till Gud. Varje gång en människa gör Guds rike synligt genom att vara medmänsklig, osjälvisk, förlåtande, försonande, varenda gång möts himmel och jord på halva vägen!

Varje gång vi låter någon få vara med i gemenskapen, varje gång vi säger ifrån när något är fel, varje gång vi avstår från att bekämpa terror med terror, varje tillfälle är ett möte mellan himmel och jord.

Gud rustar oss för det mötet. Därför är det möjligt för alla människor, oavsett ork eller förmåga. Gud rustar oss.

Vi har inga löften om en smärtfri tillvaro, ens om vi vill leva med Gud i våra liv. Några garantier om att det blir enklare finns inte. Men ett löfte har vi: Gud är med oss. I allt vi gör. Gud är oss närmre än allting annat.

Och Gud tror på oss! Tror på vår förmåga att värna det lilla barnet Jesus och låta det växa. När vi vacklar, när vi inte förmår att sträcka oss mot himlen, då rustar Gud oss.

Alla vi som sitter här idag kan få vara Maria eller Elisabet i den meningen, att vi kan ta emot Guds gåva av tillit och besvara den med vår förtröstan och vilja att låta Gud verka i

våra liv. På så vis möts himmel och jord, gång på gång. Små rörelser, som var för sig kanske inte gör så stor skillnad, men som i det stora hela kan förändra allt.

Maria fick erbjudandet om att bli mor till Guds son. Vi kan kanske ana vilken närmast chockartad upplevelse det var för en ung femtonåring. Om rummet snurrade ett par extra varv så var det väl inte konstigt. Att se en ängel och få detta ofattbara erbjudande! Ja, Maria förstod ingenting! Men hon svarade, och detta svar tycker jag är ett av Bibelns vackraste ord: *Jag är Herrens tjänarinna. Må det ske med mig som du har sagt.* Lukas 1:38.

Maria var bärare av livet, men ändå var hon villrådig och osäker inför framtiden. Duger jag? Kommer jag att klara av detta? Duger jag? Denna fråga dyker ständigt upp i livet. Mycket tidigt, redan som barn, räknar jag ut hur vuxna vill att jag ska vara. Allt för att bli omtyckt.

Som tonåring står jag inför spegeln och undrar: Duger jag? Jag sneglar på mina kompisars beteende och ser till att jag inte avviker för mycket från gänget.

I medelåldern ställer jag också frågan. Jag frågar den jag lever tillsammans med: Älskar du mig? Eller omformulerat: Duger jag? Klarar jag av de utmaningar det innebär att vara tonårsföräldrar? Och samma sak är det när jag blir äldre. Kommer jag att klara av ensamheten? Duger jag?

Jag tror att ett av svaren på den frågan handlar om att vi låter oss fångas in av den villkorlösa kärleken. Den kärlek som Gud konkret visade oss när han blev människa i Kristus för att dela våra villkor.

Svaret för oss är inte att bli bättre och bättre, utan att mötas av Guds kärlek och ta emot den. När jag inser att jag är älskad för den jag är, stärks jag i min glädje att leva och att vara människa med allt vad det innebär.

Kanske var det en av de saker Maria fick klart för sig under sina tre månader med Elisabet. Hon hade fått ett uppdrag av Gud som hon också skulle klara av. Trots att mötet med ängeln gett henne en viss styrka, så behövde hon tid. Tid med en vän, en kvinna med liknande erfarenheter. Två kvinnor i samma situation.

Marias uppdrag – som också är ditt och mitt uppdrag – är att vara medskapare till Gud. Vad spelar det för roll om Jesus föddes i Betlehem för 2000 år sedan men aldrig föds i oss – att han synliggörs här, där vi är? Din och min kallelse är att föda Jesus också in i vår tid, i vår kultur. Vi har alla en möjlighet – där vi finns – att öppna vägen för Guds villkorlösa kärlek.

Med kropp och själ ställde sig Maria i livets tjänst. Hon lät sig inte låsas av sina egna tankar och begränsningar. Hon var öppen för livet, för det totalt oväntade uppdraget. Maria, Herrens moder, har visat att det är möjligt även för oss att stå i livets tjänst.

Hon kunde ha sagt nej. Hur hade världen sett ut då? Vi har inget facit. Men jag är så jublande glad att Maria sa ja, att hon ställde sig till Guds förfogande. Där är Maria en stor förebild för oss alla. Gud vill använda oss alla. Han ger oss vissa erbjudanden. Men vi har frihet att svara som vi vill. Som Anders Frostenson skriver: *Vi frihet fick att bo där, gå och komma, att säga "ja" till Gud och säga "nej".* (Psalm 289)

I den protestantiska grenen av kyrkan är vi inte så vana att be till Maria. Vi får väl be om hjälp av våra katolska syskon med det. Men vi kan sjunga med Maria. Vi sjunger strax i den underbara psalmen (481:4):

*O Maria, lär mig dina sånger!
Lär mig älska honom som har vandrat
genom död och grav till ljusets rike.
Du vare lovad, Kristus.*